
MODRÝ TÝM BRUŠPERK

OBČASNÍK PODZIM - ZIMA 2019

30. výročí sametové revoluce

POZVÁNKA

k oslavě 30 let svobody

16. 11. 2019 v Brušperku

PROGRAM:

17:00 - mše svatá v kostele sv. Jiří v Brušperku
za oběti totalitních režimů

18:00 - setkání u pamětní desky všem obětem
komunismu na brušperském náměstí

www.ods.cz

www.modrytymbrusperk.cz

"JÁ A CELÁ KATOLICKÁ CÍRKEV STOJÍME NA STRANĚ NÁRODA"

Pražský arcibiskup, P. František kardinál Tomášek (1899 - 1992), se již za svého života stal legendou, především pro své postoje a vytrvalé vystupování na obranu důstojnosti člověka a svobody země. Sám osobně pocítil teror nacistů i diktaturu komunistů. Kardinál Tomášek požadoval náboženskou svobodu a respektování lidské důstojnosti. Ty spolu s ním požadoval v roce 1985 i čtvrtmilionový zástup věřících, který se zúčastnil velehradské poutě, jež byla jedním z

prvních masových vystoupení proti komunistické moci v době normalizace. O Velikonocích roku 1987 vyhlásil desetiletý program duchovní obnovy českého národa k 1000. výročí smrti sv. Vojtěcha. Velký podíl měl také na svatořečení Anežky Přemyslovny na podzim 1989, které se stalo jakýmsi předznamenáním listopadové revoluce. Již o rok dříve podepsal petici požadující svobodu náboženského vyznání, protestoval také proti policejní brutalitě při lednových shromážděních k uctění památky smrti Jana Palacha v roce 1989 a podpořil petici Několik vět. V roce 1990 se splnil jeho životní sen, svoboda náboženského vyznání se po 42 letech stala znovu skutečností. Jeho meziválečná činnost kněze byla spojena s katolickou Moravou. V roce 1949 byl vysvěcen na biskupa bez souhlasu tehdejších státních úřadů. Bezprostředně poté následovala kalvárie internace a nucených prací. Tři roky prožil v pracovním táboře v želivském klášteře (společně s dalšími vůdčími osobnostmi katolické církve) a teprve v roce 1954 se mohl vrátit ke svému kněžskému povolání. V roce 1965, po odchodu kardinála Berana z mnohaleté komunistické internace do Říma, byl Tomášek jmenován apoštolským administrátorem pražské arcidiecéze. V této funkci vydal biskup P. F. Tomášek po okupaci Československa v srpnu 1968 jménem českých biskupů prohlášení na podporu internovaných představitelů tehdejší československé vlády. Za své občanské postoje získal mnoho ocenění, například v roce 1991 mu prezident Václav Havel udělil Řád T. G. Masaryka, v červnu 1997 byl v Budapešti vyznamenán mezinárodní cenou sv. Vojtěcha in memoriam.

Neměli bychom zapomenout ani na duchovního správce naší brušperské farnosti P. Karla Goldmana, který zde působil v letech 1985 – 1996. Jeho vzorná služba věřícím a nedělní promluvy často navazovaly na myšlenky a činy P. Františka kardinála Tomáška.

BRUŠPERSKÁ KRONIKA 1989

Na následujících stránkách si můžeme prohlédnout záznamy o listopadových událostech roku 1989 z kroniky města, jak je zaznamenala tehdejší kronikářka paní Vlasta Baarová. Za kvalitu reprodukce se omlouváme.

110/
189

Wood

1.

Byl divný senkle slát,
když musel jít se dívat,
jak nakávali head
a nakávali spívat.

Raněm roku 1989 - 14. listopadu nastal
v našich dějinách historický moment,
který provázela sametová, něžná re-
voluce.

Historie sametové revoluce se začala
psát v den 50. výročí 14. listopadu 1939
jednotného protifašistického mládež-
ského vysídlení studentů českých vys-
okých škol, kdy se v Opatově uskutečnilo
studentké shromáždění.

Okolně 15.000 mladých lidí si odh-
odkali významného výročí připom-
nělo před budovou biologického ústa-
vu na Albertově, odkud byl před 50 lety
vypraven pokřivený pušod s osádkou
Jana Čpláka. studenta medicíny,
který byl zastřelen fašisty.

Co jeho behdeji slat do dnešní Čpláko-
vy ulice měl směřovat také pušod
14. listopadu 1989.

Aby akce přiváděná městskou vysokou škol-
skou radou SSM spolu s dalšími studenty
mohla být ONV v Opatově 2 povolena, byl
po dohodě určen cíl vyšehradský Slavín.
Nepomínkový pušod, kterého se účastnili

111/89

i akademičtí hodnostáři, pedagogové a pamětníci historických událostí před 50 lety, shromážděni na Vyšehradě zpěvem československé slavné hymny, polibkami květin a napálením množstvím svíček. Tisíce studentů pak už na řádné povolení nečekali a vydali se směrem do centra k historickému Václavskému náměstí. Studenti a desetitisíce dalších občani, kteří se k nim na náhelní přidávali, sam však nedvěli.

Wood

Na Národní třídě maršovali na hradbou příslušníků StB. Ti světili čel přívodu mezi Českým a Václavskou ulicí a s hrudou ironií vypravali k rozchodu. Studenti stále nadarmovali, že nechtějí násilí; děvčata dávala příslušníkům na plešiskové slůvky květin. Studenti pokládali na zem stovky rožňavých svíček. Příslušníci začali studovat v osadní oběmy, svtad k obou stran stále těsněji. V davu vznikla panika; rány strčky byly častěji a brutalnější.

Ineobyčejnou surovostí se do akce zapojily i koláční oddily v červených barvě. Od Národního divadla přijížděly obrněné transportéry s draběnými nadlicemi. Polítkové síly uvolnily jednu ulici, kde stáli příslušníci s penderky a abušky. Nechyběly ani kopance a rány tělnými sycemi. Na chodnicích křičela ležed bezvládná těla, další raněné odvážely

112 / 89

sanitky. Lidé mířili v policejních autobusech. Po ukončení demonstrace přicházeli studenti do Realistického divadla, kde byla premiéra Maryši. Umělci začali usatovat o divadelní sbírce. V noci s pátku na sobotu se objevuje myšlenka stárky, také mezi vysokoškoláky. Na několik dní se k umělcům a vysokoškolákům přidali i dělníci.

Dražané se shromáždili na Václavském náměstí a velké shromáždění, asi 800.000 lidí, se uskutečnilo na Letenské pláni. Ani křima a nepřítelů počasí lidem nevadilo.

K občánům promlouvali většinou členové Charly 77, kteří založili Občanské fórum, které disponovalo kvalifikovanými silami všech oblastí společenského života.

Občanské fórum se svým posláním a 23. listopadu 1989 žádalo jistotu, že nové návratu k předchozímu totalitnímu způsobu vlády, který dovedl naši zemi na pokraj naprosté duchovní, mezní, politické, hospodářské a ekologické krize.

Druhou jistotou Občanského fóra je, že chceme žít ve svobodném, demokratickém a prosperujícím Československu, které se musí vrátit do Evropy a ke se tohoto ideálu nikdy nevrátíme.

Wood

Čechanské fórum vysvalo všechny občany
Československa, aby nákladní pořadavky
podpořili manifestací stávkou, vyhlášenou
na pondělí 27. listopadu 1989 od deváté
si hodin. Další pořadavky byly, aby byl
okamžitě nucen článek ústavy a vedoucí
úlože KSČ a aby odstoupil z funkce pre-
zidenta Gustáv Husák.

Úvod

Všeho bylo dosaženo. 29. prosince 1989 kos-
lila poslanceká sněmovna nového
prezidenta pana Václava Havla spi-
sovatele a dramatika.

Naše němá či sametová revoluce, nadim-
něla jedinečlá v dosavadní revoluční hi-
storii, bez jediného výstřelu smella čtyř-
cedulelou masenkou naduládu strany KSČ,
která doslova vyhnala tisíce nejlepších
synů a dcer českého a slovenského národa
z rodne' země do celého světa. Desetitísíce
a statisíce charakterních lidí doma byly
všemi možnými formami šikanovány a de-
vizitovány. Do příčku si naše revoluce
vlořila dvě věčňující slova - demokracie
a humanita.

Na nich začal budovat křice vybojovaný
samostatný stát prezident osvoboditel
Tomáš G. Masaryk, který své řívatní ke-
do vyjádřil ve slovech, která kářila
před očima poslanců Národního shro-
máždění: „Stály se udáující těmi
ideály, se kterých se rodily.“

LISTOPAD 1989

V dalších řádcích chceme přiblížit občanům průběh listopadových událostí 1989 také v Brušperku na základě vzpomínek. „Sametová revoluce“ zůstává i nadále výzvou. V této oblasti je mnoho dosud neosvětlených míst přesto, že jde o poměrně zásadní mezník v historii českého národa vůbec. Od oněch událostí uplynulo už třicet let. Čím více se od nich v dějinách vzdalujeme, tím bude stále těžší dohledávat informace, pamětníky, kteří je zažili, vzpomínky.

Pamětní deska na domě č. p. 26 na náměstí J. Á. Komenského v Brušperku

NAŠI OBČANÉ VZPOMÍNÁJÍ

Mgr. Pavel Konečný: V listopadu 1989 jsme se domluvili s kamarádem Zdeňkem, že pojedeme do Prahy na slavnou bohoslužbu konanou na poděkování za svatořečení Anežky České. To bylo 25. listopadu, 8 dní po policejním zásahu proti studentské demonstraci na Národní třídě. Když jsme vystoupili z vlaku na Hlavním nádraží, s úžasem jsme hleděli. Dýchla na nás svoboda. Naprosto jasně jsme to poznali. Všude visely plakáty o událostech předchozích dní. Po čtyřiceti letech komunistického útlaku nám sv. Anežka přinesla svobodu. Cestou na Pražský Hrad jsme na různých místech obdrželi spoustu materiálů informujících o událostech 17. listopadu a po něm. V 10 hodin začala ve Svatovítské katedrále slavná bohoslužba, při které pan kardinál František Tomášek před přeplněnou katedrálou pronesl památnou větu: "V této důležité hodině zápasu za pravdu a spravedlnost v naší zemi jsem já i katolická církev na straně národa!" Odpoledne se konala manifestace na Letenské pláni moderovaná tehdejší disidentem P. Václavem Malým. Domů, do „spícího“ Brušperku, jsme přivezli burcující materiály z Prahy. Okamžitě jsme se domluvili s přáteli a známými a svolali první fórum na náměstí. O pár dní později jsme oslovili pana Vladimíra Štalmacha, který se stal mluvčím Občanského fóra. Další shromáždění, jím moderovaná, se konala v přeplněném sále restaurace Na Letné. Svatá Anežko Česká, přimlouvej se za naši svobodu i nadále.

Anna Lisická:

V Brušperku se nás sešlo po obědě 25. listopadu 1989 možná dvě desítky občanů. Někteří přišli i s Československými vlajkami, všichni dostali ústřížek trikolóry na klopu kabátu na znamení souznění s událostmi v Praze. Prošli jsme se náměstím asi dvakrát a rozešli se buď do zaměstnání nebo domů.

Ing. Josef Janotka:

Manifestační stávka na podporu požadavků Občanského fóra se konala v pondělí 27. listopadu 1989 od 12 hodin. Také v Ostravě na náměstí T.G. Masaryka (tehdy náměstí Lidových milicí) a v přilehlých ulicích se sešly tisíce lidí, na podiu se vystřídala řada řečníků. Nejsilnějším zážitkem pro mě bylo množství přítomných demonstrantů, zdravice dělníků, horníků a závěrečný zpěv československé hymny. S určitým překvapením jsem vnímal také skutečnost, že vedení podniku, ve kterém jsem byl tehdy zaměstnán, umožnilo zájemcům účast na této manifestaci. V Brušperku jsem se v následujících týdnech účastnil dvou setkání s občany v sále restaurace Na Letné. Atmosféra spontánní, diskutovalo se o všem možném, co občany tížilo. Začátkem roku 1990 jsem byl spolu s Ing. Bohuslavem Konečným a Mgr. Zdeňkem Hlubkem pozván na jednání rady MěNV, kde mi byla nabídnuta funkce tajemníka, kterou jsem následně přijal. Všichni tři jsme se stali členy pléna MěNV až do prvních svobodných komunálních voleb, které se konaly v listopadu 1990.

Ing. Rostislav Quitt:

Pár vzpomínek na úvod: rané dětství bylo jako snad u každého šťastné díky rodičům, kteří mě dokázali uchránit před nepříznivými zprávami, pak moje školní léta bez pionýra a bez SSM. Jako dnes vidím poprvé vzteklého, jindy vždy klidného tatínka, když přišel z pohovorů na ZŠ, kde byl upozorněn ředitelem školy, kterého já jsem si vážil, že mi „ničí kariéru“, když mě přihlašuje do náboženství a slyším jeho slova, že ústava nám přece zaručuje náboženskou svobodu. V podobném duchu probíhal i další život. Přesvědčování ve školách a pak na vojně o nutnosti změny mého zpátečnického náboženské přesvědčení. Tento nátlak však v mém případě nikdy nenabyl intenzity ohrožující moji existenci. Přesto jsem uvítal následující události.

Po vojně jsem se vrátil na šachtu jako důlní elektrikář a zanedlouho, v pátek 17. listopadu 1989, jsem jel autobusem z odpolední směny a z rádia řidiče jsem zaslechl zprávy o demonstraci na Národní třídě, o mrtvém studentovi. V sobotu jsem musel znovu na jednu z obvyklých důlních odpoledních směn. Hned v neděli, na klasickém posezení po mši „U Tochy“, Pavel Konečný a Zdeněk Musálek referovali o příjezdu poutníků ze svatořečení Anežky v Praze, kterého se účastnili a tamější náladě. Dohodli jsme se, že navštívíme JUDr. Leopolda Hartmanna ohledně další činnosti. Zdena navrhnul jako mluvčího naší skupiny Ing. Vladimíra Štalmacha, kterého jsme oslovili a on naši nabídku přijal.

Pak již události nabraly prudký spád, shromáždění občanů, jednání na Měst NV, svobodné volby. První postřeh, který jsem si zaznamenal, je až z oslav z 1. máje 1990.

Pavel Špaček:

.....V létě roku 1988 jsem s několika dalšími brušperskými kamarády podepsal petici Několik vět. Iničiátory a organizátory Petice byli v červnu 1989 členové Charty 77 Václav Havel, Jiří Křížan, Stanislav Devátý a Alexander Vondra. Text petice obsahoval požadavky propuštění politických vězňů, svobodnou činnost sdělovacích prostředků a nezávislých iniciativ (HOS, klub Obroda, Helsinský výbor, Mírové hnutí Johna Lennona, a další), dále veřejné diskuse o všech otázkách dějin (rok 1968), politiky a významných investičních akcích (jaderné elektrárny). Tuto petici podepsala i řada známých osobností - zpěvačka Hana Zagorová, akademický malíř Jan Bauch, herec Jiří Bartoška. Jiné známé osobnosti podepsat odmítli.

Za komančů mi byla kontrolována pošta. Když mi na MěNV psali před nástupem na Základní vojenskou službu posudek, byl jsem pozván na pohovor do Základní organizace Komunistické strany Československa v našem městě, kde jsem byl podroben téměř výslechu. Ptali se na všechno možné, např. proč věřím v Boha atd.

Měl jsem a mám řadu koníčků, mj. jsem byl v Klubu citrusářů, pomáhal jsem s výstavbou vinárny U Zahrádkářů. Také jsem pomáhal při zemních pracích při plynofikaci města. Konec roku 1989 byl pro mě velká naděje. Brzy po listopadových událostech jsem aktivně pracoval pro Křesťanskou mládež, připravoval jsem první brušperský zájezd do Lurd, světově známého poutního místa. Pomáhal jsem s organizováním akcí Občanského fóra jak na náměstí, kde bylo poprvé přečteno Prohlášení studentů k „akci“ Lidových milicí na Národní třídě, tak i s přípravou setkání občanů v sále restaurace Na Letné. Z Ostravy a z Frýdku-Místku jsem přivážel plakáty a další dokumenty Občanského fóra. Osobně jsem také vyjednával s krajským koordinátorem studentských akcí Tomášem Hradílkem. Vzpomenout mohu také aktivní přípravu první návštěvy tehdejšího předsedy Občanského fóra Václava Klause v zahradě Na Letné v květnu 1990, na kterémžto shromáždění se sešly stovky občanů i z okolních obcí. To bylo těsně před prvními svobodnými volbami do Federální shromáždění a do České národní rady.

K ukončení mé činnosti v tehdejší politice přispělo prohlášení jednoho z funkcionářů Občanského fóra ve Frýdku-Místku, který řekl: „....kdo jste tady věřící, běžte raději pracovat k lidovcům...“. Zvedl jsem se a odešel. Mým vzorem tehdy bylo a možná stále je Rakousko. Měl jsem vysoké nároky na novou polistopadovou politiku a na lidi, kteří ji realizovali. Zklamal jsem se, ale už na to vše raději nemyslím.

O ING. VLADIMÍRU ŠTALMACHOVI (1942 - 2007)

V roce 1960 dokončil studium SPŠ strojní v Ostravě – Vítkovicích, v roce 1983 formou dálkového studia na VŠB získal diplom inženýra. Stejně jako otec byl Vladimír celý produktivní věc zaměstnancem VŽKG. V březnu 1992 byl jmenován do funkce jednatele dozorčí rady vznikající akciové společnosti Vítkovice. Velkou měrou se zasloužil o zachování a obnovu dnes Rotschildova zámečku a areálu tehdejšího závodu 1 a 5, které dnes slouží jako ojedinělá technická památka známá pod názvem Dolní Vítkovice. S manželkou Annou má jednu dceru. Otec byl mj. soudní znalec v oboru zvedací a jeřábové techniky, matka pracovala jako účetní v NHKG.

Velkým jeho koníčkem bylo pilotování motorových i nemotorových kluzáků. Je držitelem dosud nepřekonaného rekordu tzv. diamantového převýšení 5 300 metrů s dosažením absolutní výšky 6 750 m na soutěži 5.10.1984 v Jeseníkách. Let v oblasti Domašov, Praděd trval bezmála tři hodiny. „....V přízemní výšce při přistávání byla silná turbulence. Při patřičném vybavení větroně je dle mého názoru v dané situaci možno dosáhnout absolutní výšky asi 8000 metrů. Ukončení letu na letišti Aeroklubu Jeseník v 11.47.“ Doma se svěřil, že se na přistání těšil hlavně také kvůli mrazu v takových výškách.

Ing. Vladimír Štalmach byl, můžeme říci, koordinátorem a mluvčím OF v Brušperku. Vedl a moderoval společně s JUDr. Leopoldem Hartmannem veřejná setkání s občany v sále restaurace Na Letné v období 11/1989 až 02/1990, aktivně se zapojoval do společensko-politického dění v oblasti školství. Po určitou dobu byl také členem městského zastupitelstva. V červnu 1991 byl zvolen prvním předsedou Místního sdružení Občanské demokratické strany.

OBČANSKÉ FÓRUM

Politické hnutí Občanské fórum (OF) bylo ustaveno 19. listopadu 1989 v Činoherním klubu v Praze, což je typické pro českou kulturu, v níž literáti, dramatici či herci suplují politiku. OF vzniklo jako široká platforma občanských aktivit, odmítajících totalitní komunistický režim a usilujících o obnovu politického pluralismu, demokracie a právního státu. Václav Havel měl tehdy asi jako jediný schopnost oslovit a integrovat všechny opoziční proudy. Jeho vrcholným orgánem byl republikový sněm OF. Na úrovni federace tvořilo OF koalici s Veřejností proti násilí, v ČR pak s Československou stranou lidovou a Křesťansko-demokratickou stranou. Na podzim 1990 zaujalo pozici pravého středu, současně se uvnitř hnutí vyhranilo pravicové (pozdější ODS) a levicové křídlo (pozdější OH). V říjnu 1990 byla zřízena funkce předsedy OF, do níž byl zvolen Václav Klaus. Hned po volbách v roce 1990 hnutí opustila Liberálně demokratická strana (LDS). Začátkem 1991 se OF i jeho poslanecké kluby rozpadly na samostatné politické subjekty: ODA, ODS, Občanské hnutí (OH) a další.

Pamětní deska v Praze na Národní třídě

STRUČNĚ ČASOVÝ SLED UDÁLOSTÍ 1989/1990

1. Ve dnech 17. až 24. listopadu 1989 se objevily první protesty v Praze a v Bratislavě o víkendu po pátku 17. listopadu 1989. První velká spontánní akce se konala v pondělí 20. listopadu na Václavském náměstí s požadavkem vyšetřit události na Národní třídě. V pátek 24. listopadu 1989 rezignovalo politbyro v čele s generálním tajemníkem ÚV KSČ Milošem Jakešem. Na tomto zasedání navrhoval ministr národní obrany generál Milán Václavík použít sílu jako zstrašující faktor, politbyro to odmítlo.
2. Časový úsek 25. listopadu až 10. prosince 1989 lze označit jako boj o podobu nové vlády mezi Ladislavem Adamcem a OF. Dne 3. prosince 1989 byla vyhlášena vláda 15:5 (15 křesel pro KSČ, 5 pro OF), tuto vládu veřejnost odmítla. Dne 10. prosince 1989 byla ustavena federální vláda národního porozumění vedená komunistou Mariánem Čalfou.
3. V období 11. až 29. prosince 1989 se vedly spory o post prezidenta. KSČ volala po přímé volbě a v OF proti sobě zprvu stáli Alexandr Dubček a Václav Havel, který měl podporu zdola jako charismatický vůdce. Dne 15. prosince 1989 se konala schůzka mezi 4 očima Havel x Čalfa. Ten pak vystoupil 19. prosince 1989 ve Federálním shromáždění s programovým prohlášením vlády a Václava Havla navrhl na prezidenta jménem vlády. Ještě 27. prosince 1989 musel svolat komunistické poslance do ústředí KSČ a tam na ně zatlačit. Nakonec pro Václava Havla zvedli ruku, zpětně toho pak někteří litovali.

Z KNIHY KARLA KRYLA – ZEMĚ LHOSTEJNOST

Dostalo se mi výčitky. Prý se málo věnuji aktuální politice. Dostalo se mi výčitky. Prý se příliš věnuji aktuální politice. Byl jsem vybidnut: věnuj se poezii, svému kopytu, písničkám. Byl jsem vybidnut: nechej písniček, nechej poezie, doba potřebuje politický čin.

V jednom z dopisů, jimiž jsem obklopen, sděluje mi člověk, cenný a zřejmě dobrý, že on i jeho přátelé se stáhli do ústraní politiky, že už mají své společenství vnitřních emigrantů. Rozčílil jsem se v odpovědi, hodiv předtím dopis do koše – znova vylovil; sedím nad ním, odpověď už v obálce, zalepená a ofrankována čeká na pošťáka. Sedím nad dopisem, Zamýšleje se nad tím, proč byl napsán – a jaká přednost vnitřní emigrace, jaká nevýhoda, co vede člověka, který se konečně domohl svých svobod, k tomu, aby je odložil, opovrhl jimi, spláchl do jímky. A to ne po letech marné námahy; vyčerpán mnohdy zbytečně vypadajícím snažením, unaven intrikami, pomluvami, výslechy a snad ještě hůře. Bez pokusu o čin vzdát se činu.

Na jedné z hromad na stole, v nichž se vyznám jen já sám, leží citát řeckého filosofa, který žil z pátého na čtvrté století před Kristem. Platon se jmenoval. „Ti, kteří se považují za příliš chytré na to, aby se politicky angažovali, budou potrestáni tím, že jim budou vládnout lidé, kteří jsou hloupější než oni.“

Lípa svobody v parku na ulici Fryčovická v Brušperku

V jedné prognostické knize jsem pochvalně obviněn – ano, i to je možné – pochvalně obviněn z celoživotní ctnosti neposlušnosti. Jsem opravdu občansky neposlušný? Jsa spořádaným daňovým poplatníkem, majitelem nemovitosti a v poslední době i částí rodiny – základu to státu, považuji se za člověka spořádaného. Dokonce i voleb jsem se zúčastnil: poprvé ve svém životě. Mám na to stvrzenku v pasu státu, který už neexistuje, v pasu se lvem, vatrou a hvězdou, v pase československo-socialistickém. Jsem občansky neposlušným, vyžadují-li, aby vláda vládla, soudy soudily a hospodáři hospodařili? Aby zloději nekradli a kradou-li, maširovali po odsouzení do vězení? Jsem opravdu občansky neposlušný, odmítám-li legální či nelegální rozkrádání, bráním-li se čachrům a politickému hašteření? Není to právě občanská povinnost, kontrolovat svého zvolence? A že není mou povinností chválit představenstvo (prezidenta včetně) za to, že plní svou povinnost? Proto to přece dělá. A nekoná-li svou povinnost, jsem občansky poslušný jedině tehdy, jestliže kritizuji, reaguji, bouřím se. Tak vidíte, zase jsem se rozčílil....

Pamětní deska v Praze na Albertově

Britský historik Timothy Gardon Ash popsal pád východoevropských diktatur metaforou:

„V Polsku to trvalo deset let, v Maďarsku deset měsíců a v Československu deset dní.“

Možná i proto se dodnes v mnohém neumíme rozhodnout a kdoví, jak ještě dlouho ...